

Vragen Commissie Ruimte 2 juni 2023

BBB, inzake voortgangsrapportages Grote projecten en risicoparagraaf over november, december en januari 2022-2023 – 282284 en februari, maart en april 2023 - 327431, agendapunt 9 en 9.1

Vragen Commissie Ruimte	Antwoorden
6.1 Voortgangsrapportages Grote Projecten - Bijlage 4. Brief GS over Natuurpakket Westerschelde- 327431	
Hedwigeproject Inmiddels is de Panoramaheuvel in de Hedwigepolder gerealiseerd. Hiervoor zou grond worden gebruikt van bestaande dijken in het gebied.	
1. Kan van alle voor de Panoramaheuvel gebruikte grond een zogenaamde “schone grond verklaring” worden overlegd?	1. In het kader van het grondverzet in het totale project (binnendijks en buitendijks) zijn de betreffende gronden steeds conform wet- en regelgeving bemonsterd waaruit bleek dat de gronden binnen de wettelijke kaders in het gebied toegepast konden worden.
2. Of kan op andere wijze worden aangetoond dat de gebruikte grond inderdaad alleen afkomstig is uit het eigen gebied en dus niet van elders is aangevoerd?	2. Zie antwoord vraag 1. Voor de heuvel is inderdaad de grond toegepast die afkomstig is uit de oude primaire kering.
3. Is in geval van schone grond aanvullend PFAS onderzoek gedaan in de voor de Panoramaheuvel gebruikte grond? Inmiddels stroomt dagelijks via het getij zout water uit de Westerschelde het gebied in. Gezien het feit dat de concentratie PFAS gemeten in de Westerschelde hoog is kan worden aangenomen dat dit in het water dat de Hedwigepolder in loopt ook het geval is. De onlangs geconstateerde vervuiling op het perceel “Britannia” te Vlissingen doet tevens vermoeden dat langdurig opspatten van vervuild water de omgeving ook zwaar kan vervuilen.	3. Zie antwoord vraag 1 Gezien de gemeten PFAS-waarden bij “Britannia” te Vlissingen wordt de verklaring aldaar niet gezocht in het effect van opspattend water (seaspray).
4. In hoeverre is onderzocht wat de gevolgen van hoge concentraties PFAS in grond en water zijn voor de natuur, dieren en planten in het gebied? En wat betekent dit voor de mensen die het gebied bezoeken?	4. Op www.zeeland.nl/pfas is een overzicht opgenomen van de onderzoeken met betrekking tot PFAS. Voor het voorliggende gebied is daarbij van belang dat de metingen van Wageningen Marine Research en Deltares in jong slib laten zien dat de kwaliteit beter is dan in oude slib. De zorgen dat natuur, dieren en planten

Vragen Commissie Ruimte	Antwoorden
	<p>juist in de Hedwigepolder met grotere hoeveelheden PFAS geconfronteerd worden is buiten de verwachting. Wel vraagt het in de totale aanpak van de Westerschelde blijvend aandacht om de PFAS concentraties te verminderen en locaties met sterk vervuild slib aan te pakken.</p> <p>Voor PFAS in water zijn er voor mensen vier blootstellingsroutes die dienen de te worden afgewogen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Blootstelling via de huid, bijvoorbeeld door slib of water te lopen. - Door het inademen van kleine waterdruppeltjes met PFAS. - Door water met PFAS erin te drinken of in te slikken. - Door het eten van producten uit het water. <p>In 2018 heeft het RIVM de eerste twee aspecten beoordeeld voor PFOA en GenX. Het RIVM concludeerde dat de hoeveelheden zodanig gering zijn dat hiervan geen gezondheidseffecten te verwachten zijn.</p> <p>In de ontpolderde Hedwigepolder mag niet worden gezwommen of gevist en er mag ook geen drinkwater worden gewonnen. Een beoordeling op bovengenoemde vier aspecten in relatie tot de ontpoldering van de Hedwigepolder is dan ook niet direct van toepassing.</p>
<p>5. Alsmede voor de omliggende polders waar via kwel de waterkwaliteit beïnvloed zou kunnen worden door het water dat uit de Hedwigepolder komt.</p> <p>6. Wordt de waterkwaliteit in de Hedwigepolder en in de omliggende polders gemonitord?</p>	<p>5. De PFAS-gehalten in het grondwater en oppervlaktewater rond de Hedwigepolder zijn op circa tien locaties gemeten. Het doel is om de nulsituatie (de situatie vóór de terugkeer van eb en vloed in de Hedwigepolder) voor PFAS-gehalten in het grondwater en oppervlaktewater in het binnendijks gebied naast de Hedwigepolder vast te leggen. Met dit onderzoek kan voor omliggende grondeigenaren in de toekomst worden getoetst of er sprake is van toename van PFAS-gehalten (met mogelijke risico's voor grondgebruik) nadat eb en vloed in de Hedwigepolder is teruggekomen.</p> <p>6. Ja, dat is het geval.</p>

Vragen Commissie Ruimte	Antwoorden
Monitoring <i>“Nederland heeft op 8 april 2014 aan de Europese Commissie toegezegd een onafhankelijke commissie voor monitoring op het gebied van ecologie, morfologie en waterbeheer van de 600 ha natuurherstel Westerschelde in te stellen. In september 2022 heeft LNV aangegeven dat nu concreet gezocht wordt naar de beste mogelijkheid om deze commissie vorm te geven.”</i>	
7. Wat is de huidige stand van zaken ten aanzien van deze commissie?	7. Wij zijn nog in afwachting van de berichten van LNV hierover.